

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Π

τὼ δ' αὐτ' ἐν κλισίῃ Ὀδυσσεὺς καὶ δῖος ὕφορβὸς
ἐντύνοντο ἄριστον ἅμ' ἠοῖ, κηαμένω πῦρ,
ἔκπεμψάν τε νομῆας ἅμ' ἀγρομένοισι σύεσσι·
Τηλέμαχον δὲ περισσαινὸν κύνες ὕλακόμωροι,
οὐδ' ὕλαον προσιόντα. νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεὺς 5 ΟΠ
σαίνοντάς τε κύνας, περὶ τε κτύπος ἦλθε ποδοῖν.
αἶψα δ' ἄρ' Εὐμαιὸν ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"Εὐμαι', ἦ μάλα τίς τοι ἐλεύσεται ἐνθάδ' ἑταῖρος
ἢ καὶ γνώριμος ἄλλος, ἐπεὶ κύνες οὐχ ὕλαοῦσιν,
ἀλλὰ περισσαίνουσι· ποδῶν δ' ὑπὸ δοῦπον ἀκούω." 10
οὐ πῶ πάν εἴρητο ἔπος, ὅτε οἱ φίλος υἱὸς
ἔστη ἐνὶ προθύροισι. ταφῶν δ' ἀνόρουσε συβώτης,
ἐκ δ' ἄρα οἱ χειρῶν πέσον ἄγγεα, τοῖς ἐπονείτο,
κιρνὰς αἶθοπα οἶνον. ὁ δ' ἀντίος ἦλθεν ἄνακτος,
κύσσε δὲ μιν κεφαλὴν τε καὶ ἄμφω φάεα καλὰ 15 ΟΠ
χεῖράς τ' ἀμφοτέρας· θαλερὸν δὲ οἱ ἔκπεσε δάκρυ.
ὡς δὲ πατήρ ὄν παιῖδα φίλα φρονέων ἀγαπάζῃ
ἐλθόντ' ἐξ ἀπίης γαίης δεκάτῳ ἐνιαυτῷ,
μοῦνον τηλύγετον, τῷ ἔπ' ἄλγεα πολλὰ μογήσει,
ὡς τότε Τηλέμαχον θεοειδέα δῖος ὕφορβὸς 20
πάντα κύσεν περιφύς, ὡς ἐκ θανάτοιο φυγόντα·
καὶ ῥ' ὀλοφυρόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"ἦλθες, Τηλέμαχε, γλυκερὸν φάος. οὐ σ' ἔτ' ἐγὼ γε
ὄψεσθαι ἐφάμην, ἐπεὶ ὄχρεο νῆϊ Πύλονδε.
ἀλλ' ἄγε νῦν εἰσελθε, φίλον τέκος, ὄφρα σε θυμῷ 25 ΟΠ
τέρψομαι εἰσορόων νέον ἄλλοθεν ἔνδον ἐόντα.
οὐ μὲν γάρ τι θάμ' ἀγρὸν ἐπέρχεται οὐδὲ νομῆας,
ἀλλ' ἐπιδημεύεις· ὡς γάρ νύ τοι εὐάδε θυμῷ,
ἀνδρῶν μνηστήρων ἐσορᾶν ἀΐδηλον ὄμιλον."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα· 30
"ἔσσεται οὕτως, ἄττα· σέθεν δ' ἔνεκ' ἐνθάδ' ἰκάνω,
ὄφρα σέ τ' ὀφθαλμοῖσιν ἴδω καὶ μῦθον ἀκούσω,
ἦ μοι ἔτ' ἐν μεγάροις μήτηρ μένει, ἦέ τις ἦδη
ἀνδρῶν ἄλλος ἔγημεν, Ὀδυσσεύς δὲ που εὐνή
χῆται ἐνευναίων κάκ' ἀράχνια κείται ἔχουσα." 35 ΟΠ
τὸν δ' αὖτε προσέειπε συβώτης, ὄρχαμος ἀνδρῶν·
"καὶ λίην κείνη γε μένει τετλητότι θυμῷ
σοῖσιν ἐνὶ μεγάροισιν· οἷζυραὶ δὲ οἱ αἰεὶ
φθίνουσιν νύκτες τε καὶ ἡμέρατα δάκρυ χεούση."
ὡς ἄρα φωνήσας οἱ ἐδέξατο χάλκεον ἔγχος· 40
αὐτὰρ ὁ γ' εἶσω ἴεν καὶ ὑπέρβη λάϊνον οὐδόν.
τῷ δ' ἔδρης ἐπιόντι πατήρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς·
Τηλέμαχος δ' ἐτέρωθεν ἐρήτυε φώνησέν τε·
"ἦσ', ὦ ξεῖν'· ἡμεῖς δὲ καὶ ἄλλοθι δῆομεν ἔδρην
σταθμῷ ἐν ἡμετέρῳ· πάρα δ' ἀνήρ ὄς καταθήσει." 45 ΟΠ
ὡς φάθ', ὁ δ' αὖτις ἰὼν κατ' ἄρ' ἔζετο· τῷ δὲ συβώτης.
χεῦεν ὕπο χλωρὰς ῥῶπας καὶ κῶας ὑπερθεν·
ἐνθα καθέζετ' ἔπειτα Ὀδυσσεύς φίλος υἱός.

τοῖσιν δ' αὖ κρειῶν πίνακας παρέθηκε συμβώτης
ὀπταλέων, ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες, 50
σίτον δ' ἔσσυμένως παρενήγεεν ἐν κανέοισιν,
ἐν δ' ἄρα κισσυβίῳ κίρνη μελιθδέα οἶνον·
αὐτὸς δ' ἀντίον ἴζεν Ὀδυσσῆος θείοιο.
οἱ δ' ἐπ' ὀνειάθ' ἐτοῖμα προκείμενα χεῖρας ἴαλλον.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 55 ΟΠ
δὴ τότε Τηλέμαχος προσεφώνεε δῖον ὑφορβόν·
"ἄττα, πόθεν τοι ξεῖνος ὄδ' ἵκετο; πῶς δέ ἐ ναῦται
ἦγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
οὐ μὲν γάρ τί ἐ πεζὸν οἶομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι."
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφησ, Εὖμαιε συμβῶτα· 60
"τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθέα πάντ' ἀγορεύσω.
ἐκ μὲν Κρητῶν γένος εὐχεται εὐρειάων,
φησὶ δὲ πολλὰ βροτῶν ἐπὶ ἄστεα δινηθῆναι
πλαζόμενος· ὥς γάρ οἱ ἐπέκλωσεν τὰ γε δαίμων.
νῦν αὖ Θεσπρωτῶν ἀνδρῶν ἐκ νηὸς ἀποδράς 65 ΟΠ
ἦλυθ' ἐμὸν πρὸς σταθμόν, ἐγὼ δέ τοι ἐγγυαλίξω·
ἔρξον ὅπως ἐθέλεις· ἰκέτης δέ τοι εὐχεται εἶναι."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ηὔδα·
"Εὖμαι', ἦ μάλα τοῦτο ἔπος θυμαλγὲς ἔειπες·
πῶς γὰρ δὴ τὸν ξεῖνον ἐγὼν ὑποδέξομαι οἴκῳ; 70
αὐτὸς μὲν νέος εἰμὶ καὶ οὐ πω χερσὶ πέποιθα
ἄνδρ' ἀπαμύνασθαι, ὅτε τις πρότερος χαλεπήνῃ·
μητρὶ δ' ἐμῇ δίχα θυμὸς ἐνὶ φρεσὶ μερμηρίζει,
ἢ αὐτοῦ παρ' ἐμοὶ τε μένη καὶ δῶμα κομίζῃ,
εὐνήν τ' αἰδομένη πόσιος δήμοιό τε φῆμιν, 75 ΟΠ
ἢ ἤδη ἅμ' ἐπιταί Ἀχαιῶν ὅς τις ἄριστος
μνᾶται ἐνὶ μεγάροισιν ἀνὴρ καὶ πλεῖστα πόρησιν.
ἀλλ' ἢ τοι τὸν ξεῖνον, ἐπεὶ τεὸν ἵκετο δῶμα,
ἔσσω μιν χλαῖνάν τε χιτῶνά τε, εἵματα καλά,
δώσω δὲ ξίφος ἄμφηκες καὶ ποσσὶ πέδιλα, 80
πέμψω δ' ὄπτη μιν κραδίη θυμὸς τε κελεύει.
εἰ δ' ἐθέλεις, σὺ κόμισσον ἐνὶ σταθμοῖσιν ἐρύξας·
εἵματα δ' ἐνθάδ' ἐγὼ πέμψω καὶ σῖτον ἅπαντα
ἔδμεναι, ὡς ἂν μὴ σε κατατρύχῃ καὶ ἐταίρους.
κεῖσε δ' ἂν οὐ μιν ἐγὼ γε μετὰ μνηστῆρας ἐῶμι 85 ΟΠ
ἔρχεσθαι· λίην γὰρ ἀτάσθαλον ὕβριν ἔχουσι·
μὴ μιν κερτομέωσιν, ἐμοὶ δ' ἄχος ἔσσεται αἰνόν.
πρῆξαι δ' ἀργαλέον τι μετὰ πλεόνεσσιν ἐόντα
ἄνδρα καὶ ἴφθιμον, ἐπεὶ ἢ πολὺ φέρτεροί εἰσι."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 90
"ὦ φίλ', ἐπεὶ θῆν μοι καὶ ἀμείψασθαι θέμις ἐστίν,
ἢ μάλα μευ καταδάπτειτ' ἀκούοντος φίλον ἦτορ,
οἷά φατε μνηστῆρας ἀτάσθαλα μηχανάσθαι
ἐν μεγάροισι, ἀέκητι σέθεν τοιούτου ἐόντος.
εἰπέ μοι ἠὲ ἐκὼν ὑποδάμνασαι, ἢ σέ γε λαοὶ 95 ΟΠ
ἐχθαίρουσ' ἀνὰ δῆμον, ἐπισπόμενοι θεοῦ ὀμφῆ,
ἢ τι κασιγνήτοις ἐπιμέμφεται, οἷσί περ ἀνὴρ
μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.

αἱ γὰρ ἐγὼν οὔτω νέος εἶην τῷδ' ἐπὶ θυμῷ,
 ἢ παῖς ἐξ Ὀδυσῆος ἀμύμονος ἢ καὶ αὐτός· 100
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀπ' ἐμεῖο κάρη τάμοι ἀλλότριος φῶς, 102
 εἰ μὴ ἐγὼ κείνοισι κακὸν πάντεσσι γενοίμην,
 ἐλθὼν ἐς μέγαρον Λαερτιάδω Ὀδυσῆος.
 εἰ δ' αὖ με πληθυῖ δαμασαίατο μοῦνον ἐόντα, 105 ΟΠ
 βουλοίμην κ' ἐν ἐμοῖσι κατακτάμενος μεγάροισι
 τεθνάμεν ἢ τάδε γ' αἰὲν ἀεικέα ἔργ' ὀράσθαι,
 ξείνους τε στυφελίζομένους δμῶας τε γυναῖκας
 ῥυστάζοντας ἀεικελίως κατὰ δῶματα καλά,
 καὶ οἶνον διαφυσσόμενον, καὶ σῖτον ἔδοντας 110
 μὰν αὐτῶς, ἀτέλεστον, ἀνηγύστῳ ἐπὶ ἔργῳ."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, ξεῖνε, μάλ' ἀτρεκέως ἀγορεύσω.
 οὔτε τί μοι πᾶς δῆμος ἀπεχθόμενος χαλεπαίνει,
 οὔτε κασιγνήτοις ἐπιμέμφομαι, οἷσί περ ἀνήρ 115 ΟΠ
 μαρναμένοισι πέποιθε, καὶ εἰ μέγα νεῖκος ὄρηται.
 ᾧδε γὰρ ἡμετέρην γενεὴν μούνωσε Κρονίων·
 μοῦνον Λαέρτην Ἀρκείσιος υἱὸν ἔτικτε,
 μοῦνον δ' αὐτ' Ὀδυσῆα πατὴρ τέκεν· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 μοῦνον ἔμ' ἐν μεγάροισι τεκὼν λίπεν οὐδ' ἀπόνητο. 120
 τῷ νῦν δυσμενέες μάλα μυρίοι εἴς' ἐνὶ οἴκῳ.
 ὄσσοι γὰρ νήσοισιν ἐπικρατέουσιν ἄριστοι,
 Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,
 ἢ δ' ὄσσοι κранаῖν Ἰθάκην κάτα κοιρανέουσι,
 τόσσοι μητέρ' ἐμὴν μνῶνται, τρύχουσι δὲ οἶκον. 125 ΟΠ
 ἢ δ' οὔτ' ἀρνεῖται στυγερόν γάμον οὔτε τελευτήν
 ποιῆσαι δύναται· τοὶ δὲ φθινύθουσιν ἔδοντες
 οἶκον ἐμόν· τάχα δὴ με διαρραίσουσι καὶ αὐτόν.
 ἀλλ' ἢ τοι μὲν ταῦτα θεῶν ἐν γούνασι κεῖται·
 ἄττα, σὺ δ' ἔρχεο θᾶσσον, ἐχέφρονι Πηνελοπεΐῃ 130
 εἶφ' ὅτι οἱ σῶς εἰμὶ καὶ ἐκ Πύλου εἰλήλουθα.
 αὐτὰρ ἐγὼν αὐτοῦ μενέω, σὺ δὲ δεῦρο νέεσθαι,
 οἷη ἀπαγγείλας· τῶν δ' ἄλλων μὴ τις Ἀχαιῶν
 πευθέσθω· πολλοὶ γὰρ ἐμοὶ κακὰ μηχανόωνται."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε συβῶτα· 135 ΟΠ
 "γιγνώσκω, φρονέω· τά γε δὴ νοέοντι κελεύεις.
 ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπὲ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,
 ἢ καὶ Λαέρτη αὐτὴν ὁδὸν ἄγγελος ἔλθω
 δυσμόρῳ, ὃς τῆος μὲν Ὀδυσῆος μέγ' ἀχεύων
 ἔργα τ' ἐποπτεύεσκε μετὰ δμῶων τ' ἐνὶ οἴκῳ 140
 πῖνε καὶ ἦσθ', ὅτε θυμὸς ἐνὶ στήθεσσι ἀνώγοι·
 αὐτὰρ νῦν, ἐξ οὗ σύ γε ὄχρεο νηὶ Πύλονδε,
 οὐ πῶ μιν φασιν φαγέμεν καὶ πιέμεν αὐτῶς,
 οὐδ' ἐπὶ ἔργα ἰδεῖν, ἀλλὰ στοναχῇ τε γόῳ τε
 ἦσται ὀδυρόμενος, φθινύθει δ' ἀμφ' ὀστεόφι χρώς." 145 ΟΠ
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "ἄλγιον, ἀλλ' ἔμπερ μιν ἐάσομεν, ἀχνύμενοί περ·
 εἰ γὰρ πῶς εἶη αὐτάγρετα πάντα βροτοῖσι,
 πρῶτόν κεν τοῦ πατρὸς ἐλοίμεθα νόστιμον ἦμαρ.

ἀλλὰ σὺ γ' ἀγγείλας ὀπίσω κίε, μηδὲ κατ' ἀγρούς 150
 πλάζεσθαι μετ' ἐκεῖνον· ἀτὰρ πρὸς μητέρα εἰπεῖν
 ἀμφίπολον ταμίην ὄτρυνέμεν ὅτι τάχιστα
 κρύβδην· κείνη γὰρ κεν ἀπαγγεῖλειε γέροντι."
 ἧ ῥα καὶ ὤρσε συφορβόν· ὁ δ' εἴλετο χερσὶ πέδιλα,
 δησάμενος δ' ὑπὸ ποσσὶ πόλινδ' ἴεν· οὐδ' ἄρ' Ἀθήνην 155 ΟΠ
 λῆθεν ἀπὸ σταθμοῦ κιὼν Εὐμαιοσ ὑφορβός,
 ἀλλ' ἦ γε σχεδὸν ἦλθε· δέμας δ' ἦϊκτο γυναικὶ
 καλῆ τε μεγάλῃ τε καὶ ἀγλαὰ ἔργα ἰδυίῃ.
 στή δὲ κατ' ἀντίθυρον κλισίης Ὀδυσῆϊ φανεῖσα·
 οὐδ' ἄρα Τηλέμαχος ἴδεν ἀντίον οὐδ' ἐνόησεν, 160
 οὐ γὰρ πῶ πάντεσσι θεοὶ φαίνονται ἐναργεῖς,
 ἀλλ' Ὀδυσσεύς τε κύνες τε ἴδον, καὶ ῥ' οὐχ ὑλάοντο
 κνυζηθμῶ δ' ἐτέρωσε διὰ σταθμοῦ φόβηθεν.
 ἦ δ' ἄρ' ἐπ' ὀφρύσι νεῦσε· νόησε δὲ δῖος Ὀδυσσεύς,
 ἐκ δ' ἦλθεν μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς, 165 ΟΠ
 στή δὲ πάροιθ' αὐτῆς· τὸν δὲ προσέειπεν Ἀθήνη·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ.
 ἦδη νῦν σῶ παιδί ἔπος φάο μηδ' ἐπίκευθε,
 ὡς ἄν μνηστῆρσιν θάνατον καὶ κῆρ' ἀραρόντε
 ἔρχησθον προτὶ ἄστῳ περικλυτόν· οὐδ' ἐγὼ αὐτῆ 170
 δηρὸν ἀπὸ σφῶϊν ἔσομαι μεμαυῖα μάχεσθαι."
 ἧ καὶ χρυσεῖη ῥάβδῳ ἐπεμάσσατ' Ἀθήνη.
 φᾶρος μὲν οἱ πρῶτον ἐϋπλυνὲς ἠδὲ χιτῶνα
 θῆκ' ἀμφὶ στήθεσσι, δέμας δ' ὤφελλε καὶ ἦβην.
 ἄψ δὲ μελαγχροῖης γένετο, γναθμοὶ δὲ τάνυσθεν, 175 ΟΠ
 κυάνεαι δ' ἐγένοντο γενειάδες ἀμφὶ γένειον.
 ἦ μὲν ἄρ' ὣς ἔρξασα πάλιν κίεν· ἀτὰρ Ὀδυσσεὺς
 ἦϊεν ἐς κλισίην· θάμβησε δὲ μιν φίλος υἱός,
 ταρβήσας δ' ἐτέρωσε βάλ' ὄμματα, μὴ θεὸς εἴη,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 180
 "ἀλλοῖός μοι, ξεῖνε, φάνης νέον ἠὲ πάροιθεν,
 ἄλλα δὲ εἶματ' ἔχεις, καὶ τοι χρῶς οὐκέθ' ὁμοῖος.
 ἧ μάλα τις θεὸς ἐσσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν·
 ἀλλ' ἴληθ', ἵνα τοι κεχαρισμένα δώομεν ἱρὰ
 ἠδὲ χρύσεια δῶρα, τετυγμένα· φεῖδω δ' ἡμέων" 185 ΟΠ
 τὸν δ' ἡμείβετ' ἔπειτα πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 "οὐ τίς τοι θεὸς εἰμι· τί μ' ἀθανάτοισιν εἴσκεῖς;
 ἀλλὰ πατὴρ θεὸς εἰμι, τοῦ εἵνεκα σὺ στεναχίζων
 πάσχεις ἄλγεα πολλά, βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν."
 ὡς ἄρα φωνήσας υἱὸν κύσε, κὰδ δὲ παρειῶν 190
 δάκρυον ἦκε χαμᾶζε· πάρος δ' ἔχε νωλεμὲς αἰεὶ.
 Τηλέμαχος δ', οὐ γὰρ πῶ ἐπείθετο ὄν πατέρ' εἶναι,
 ἐξαυτὶς μιν ἔπεσσι ἀμειβόμενος προσέειπεν·
 "οὐ σὺ γ' Ὀδυσσεύς ἐσσι, πατὴρ ἐμός, ἀλλὰ με δαίμων
 θέλγει, ὄφρ' ἔτι μᾶλλον ὀδυρόμενος στεναχίζω. 195 ΟΠ
 οὐ γὰρ πῶς ἄν θνητὸς ἀνὴρ τάδε μηχανόωτο
 ᾧ αὐτοῦ γε νόω, ὅτε μὴ θεὸς αὐτὸς ἐπελθὼν
 ῥηϊδίως ἐθέλων θεῖη νέον ἠὲ γέροντα.
 ἧ γὰρ τοι νέον ἦσθα γέρον καὶ ἀεικέα ἔσσο·

νῦν δὲ θεοῖσιν ἕοικας, οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσι." 200
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "Τηλέμαχ', οὐ σε ἕοικε φίλον πατέρ' ἐνδον ἐόντα
 οὔτε τι θαυμάζειν περιώσιον οὔτ' ἀγάσθαι·
 οὐ μὲν γάρ τοι ἔτ' ἄλλος ἐλεύσεται ἐνθάδ' Ὀδυσσεύς,
 ἀλλ' ὄδ' ἐγὼ τοιόσδε, παθὼν κακά, πολλὰ δ' ἀληθείς, 205 ΟΠ
 ἤλυθον εἰκοστῶ ἔτει ἐς πατρίδα γαῖαν.
 αὐτάρ τοι τόδε ἔργον Ἀθηναίης ἀγελείης,
 ἢ τέ με τοῖον ἔθηκεν, ὅπως ἐθέλει, δύναται γὰρ,
 ἄλλοτε μὲν πτωχῶ ἐναλίγκιον, ἄλλοτε δ' αὖτε
 ἀνδρὶ νέῳ καὶ καλὰ περὶ χροῖ ἐῖματ' ἔχοντι. 210
 ῥῆϊδιον δὲ θεοῖσι, τοὶ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
 ἡμὲν κυδῆναι θνητὸν βροτὸν ἠδὲ κακῶσαι."
 ὣς ἄρα φωνήσας κατ' ἄρ' ἔξετο, Τηλέμαχος δὲ
 ἀμφιχυθεὶς πατέρ' ἐσθλὸν ὀδύρετο, δάκρυα λείβων,
 ἀμφοτέροισι δὲ τοῖσιν ὑφ' ἴμερος ὄρτο γόοιο· 215 ΟΠ
 κλαῖον δὲ λιγέως, ἀδινώτερον ἢ τ' οἶωνοί,
 φῆναι ἢ αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες, οἷσί τε τέκνα
 ἀγρόται ἐξεῖλοντο πάρος πετεηνὰ γενέσθαι·
 ὣς ἄρα τοί γ' ἐλεεινὸν ὑπ' ὀφρύσι δάκρυον εἴβον.
 καὶ νῦ κ' ὀδυρομένοισιν ἔδω φάος ἠελίοιο, 220
 εἰ μὴ Τηλέμαχος προσεφώνεεν ὄν πατέρ' αἶψα·
 "ποίη γὰρ νῦν δεῦρο, πάτερ φίλε, νῆϊ σε ναῦται
 ἤγαγον εἰς Ἰθάκην; τίνες ἔμμεναι εὐχετόωντο;
 οὐ μὲν γάρ τί σε πεζὸν ὄϊομαι ἐνθάδ' ἰκέσθαι."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς· 225 ΟΠ
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω.
 Φαίηκές μ' ἄγαγον ναυσίκλυτοι, οἳ τε καὶ ἄλλους
 ἀνθρώπους πέμπουσιν, ὅτις σφέας εἰσαφίκηται·
 καὶ μ' εὐδοντ' ἐν νηϊ θοῆ ἐπὶ πόντον ἄγοντες
 κάτθεσαν εἰς Ἰθάκην, ἔπορον δέ μοι ἀγλαὰ δῶρα, 230
 χαλκὸν τε χρυσόν τε ἄλις ἐσθῆτά θ' ὑφαντήν.
 καὶ τὰ μὲν ἐν σπήεσσι θεῶν ἰότητι κέονται·
 νῦν αὖ δεῦρ' ἰκόμην ὑποθημοσύνησιν Ἀθήνης,
 ὄφρα κε δυσμενέεσσι φόνου πέρι βουλευσώμεν.
 ἀλλ' ἄγε μοι μνηστῆρας ἀριθμήσας κατάλεξον, 235 ΟΠ
 ὄφρ' εἰδέω ὅσσοι τε καὶ οἳ τινες ἀνέρες εἰσὶ·
 καὶ κεν ἐμὸν κατὰ θυμὸν ἀμύμονα μερμηρίξας
 φράσσομαι, ἢ κεν νῶϊ δυνησόμεθ' ἀντιφέρεσθαι
 μούνω ἀνευθ' ἄλλων, ἢ καὶ διζησόμεθ' ἄλλους."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΰδα· 240
 "ὦ πάτερ, ἦ τοι σεῖο μέγα κλέος αἰὲν ἄκουον,
 χεῖράς τ' αἰχμητῆν ἔμεναι καὶ ἐπίφρονα βουλήν·
 ἀλλὰ λίην μέγα εἶπες· ἄγη μ' ἔχει· οὐδέ κεν εἴη
 ἄνδρε δύω πολλοῖσι καὶ ἰφθίμοισι μάχεσθαι.
 μνηστῆρων δ' οὔτ' ἄρ' δεκάς ἀτρεκέες οὔτε δύο οἶαι, 245 ΟΠ
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες· τάχα δ' εἴσει ἐνθάδ' ἀριθμόν.
 ἐκ μὲν Δουλιχίου δύο καὶ πεντήκοντα
 κοῦροι κεκριμένοι, ἕξ δὲ δρηστήρες ἔπονται·
 ἐκ δὲ Σάμης πίσυρές τε καὶ εἴκοσι φῶτες ἕασιν,

ἐκ δὲ Ζακύνθου ἕασιν εἰκοσι κοῦροι Ἀχαιῶν, 250
ἐκ δ' αὐτῆς Ἰθάκης δυοκαίδεκα πάντες ἄριστοι,
καὶ σφιν ἅμ' ἐστὶ Μέδων κῆρυξ καὶ θεῖος ἀοιδὸς
καὶ δοιῶ θεράποντε, δαήμονε δαιτροσυνάων.
τῶν εἴ κεν πάντων ἀντήσομεν ἔνδον ἐόντων,
μὴ πολὺπικρα καὶ αἰνὰ βίας ἀποτίσειαι ἐλθῶν. 255 ΟΠ
ἀλλὰ σὺ γ', εἰ δύνασαι τιν' ἀμύντορα μερμηρίζαι,
φράζευ, ὃ κέν τις νῶϊν ἀμύνοι πρόφρονι θυμῷ."
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
"τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω, σὺ δὲ σύνθεο καὶ μευ ἄκουσον·
καὶ φράσαι ἢ κεν νῶϊν Ἀθήνη σὺν Διὶ πατρὶ 260
ἀρκέσει, ἢ εἴ τιν' ἄλλον ἀμύντορα μερμηρίζω."
τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
"ἐσθλῷ τοι τούτῳ γ' ἐπαμύντορε, τοὺς ἀγορεύεις,
ὔψι περ ἐν νεφέεσσι καθημένῳ· ὧ τε καὶ ἄλλοις
ἀνδράσι τε κρατέουσι καὶ ἀθανάτοισι θεοῖσι." 265 ΟΠ
τὸν δ' αὖτε προσέειπε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
"οὐ μὲν τοι κείνῳ γε πολὺν χρόνον ἀμφὶς ἔσεσθον
φυλόπιδος κρατερῆς, ὅποτε μνηστῆρσι καὶ ἡμῖν
ἐν μεγάροισιν ἐμοῖσι μένος κρίνηται Ἄρηος.
ἀλλὰ σὺ μὲν νῦν ἔρχευ ἅμ' ἠοῖ φαινομένηφιν 270
οἴκαδε, καὶ μνηστῆρσιν ὑπερφιάλοισιν ὀμίλει·
αὐτὰρ ἐμὲ προτὶ ἄστῳ συβώτης ὕστερον ἄξει,
πτωχῷ λευγαλέῳ ἐναλίγκιον ἠδὲ γέροντι.
εἰ δέ μ' ἀτιμήσουσι δόμον κάτα, σὸν δὲ φίλον κῆρ
τετλάτῳ ἐν στήθεσσι κακῶς πάσχοντος ἐμεῖο, 275 ΟΠ
ἦν περ καὶ διὰ δῶμα ποδῶν ἔλκωσι θύραζε
ἢ βέλεσι βάλλωσι· σὺ δ' εἰσορόων ἀνέχεσθαι.
ἀλλ' ἢ τοι παύεσθαι ἀνωγέμεν ἀφροσυνάων,
μειλιχίοις ἐπέεσσι παραυδῶν· οἱ δέ τοι οὐ τι
πεῖσσονται· δὴ γάρ σφι παρίσταται αἴσιμον ἦμαρ. 280
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·
ὀππότε κεν πολὺβουλος ἐνὶ φρεσὶ θῆσιν Ἀθήνη,
νεύσω μὲν τοι ἐγὼ κεφαλῆ, σὺ δ' ἔπειτα νοήσας
ὄσσα τοι ἐν μεγάροισιν Ἀρήϊα τεύχεα κεῖται
ἐς μυχὸν ὑψηλοῦ θαλάμου καταθεῖναι ἀείρας 285 ΟΠ
πάντα μάλ'· αὐτὰρ μνηστῆρας μαλακοῖς ἐπέεσσι
παρφάσθαι, ὅτε κέν σε μεταλλῶσιν ποθέοντες·
"ἐκ καπνοῦ κατέθηκ', ἐπεὶ οὐκέτι τοῖσιν ἐῴκει
οἷά ποτε Τροίηνδε κίων κατέλειπεν Ὀδυσσεύς,
ἀλλὰ κατήκισται, ὅσσον πυρὸς ἴκετ' αὐτμῆ. 290
πρὸς δ' ἔτι καὶ τότε μεῖζον ἐνὶ φρεσὶ θῆκε Κρονίων,
μὴ πως οἰνωθέντες, ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν,
ἀλλήλους τρώσητε καταισχύνητέ τε δαῖτα
καὶ μνηστύν· αὐτὸς γὰρ ἐφέλκεται ἄνδρα σίδηρος."
"νῶϊν δ' οἴοισιν δύο φάσγανα καὶ δύο δοῦρε 295 ΟΠ
καλλιπέειν καὶ δοιὰ βοάγρια χερσὶν ἐλέσθαι,
ὥς ἂν ἐπιθύσαντες ἐλοίμεθα· τοὺς δέ κ' ἔπειτα
Παλλὰς Ἀθηναίη θέλξει καὶ μητίετα Ζεὺς.
ἄλλο δέ τοι ἐρέω, σὺ δ' ἐνὶ φρεσὶ βάλλεο σῆσιν·

εἰ ἐτεόν γ' ἐμός ἐσσι καὶ αἵματος ἡμετέροιο, 300
 μή τις ἔπειτ' Ὀδυσῆος ἀκουσάτω ἔνδον ἐόντος,
 μήτ' οὖν Λαέρτης ἴστω τό γε μήτε συβώτης
 μήτε τις οἰκῆων μήτ' αὐτὴ Πηνελόπεια,
 ἀλλ' οἴοι σύ τ' ἐγὼ τε γυναικῶν γνώομεν ἰθύν·
 καὶ κέ τεο δμῶων ἀνδρῶν ἔτι πειρηθεῖμεν, 305 ΟΠ
 ἡμὲν ὅπου τις νῶϊ τίει καὶ δεΐδιε θυμῶ,
 ἦδ' ὅτις οὐκ ἀλέγει, σὲ δ' ἀτιμᾶ τοῖον ἐόντα."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσεφώνεε φαίδιμος υἱός
 "ὦ πάτερ, ἦ τοι ἐμὸν θυμὸν καὶ ἔπειτ' αἴ γ', οἴω,
 γνώσεται· οὐ μὲν γάρ τι χαλιπροσύναι γέ μ' ἔχουσιν· 310
 ἀλλ' οὐ τοι τόδε κέρδος ἐγὼν ἔσσεσθαι οἴω
 ἡμῖν ἀμφοτέροισι· σὲ δὲ φράζεσθαι ἄνωγα.
 δηθὰ γὰρ αὐτως εἴση ἐκάστου πειρητίζων,
 ἔργα μετερχόμενος· τοὶ δ' ἐν μεγάροισιν ἔκηλοι
 χρήματα δαρδάπτουσιν ὑπέρβιον οὐδ' ἐπι φειδώ. 315 ΟΠ
 ἀλλ' ἦ τοί σε γυναῖκας ἐγὼ δεδάασθαι ἄνωγα,
 αἶ τέ σ' ἀτιμάζουσι καὶ αἶ νηλεΐτιδές εἰσιν·
 ἀνδρῶν δ' οὐκ ἂν ἐγὼ γε κατὰ σταθμοὺς ἐθέλοισι
 ἡμέας πειράζειν, ἀλλ' ὕστερα ταῦτα πένεσθαι,
 εἰ ἐτεόν γέ τι οἴσθα Διὸς τέρας αἰγιόχοιο." 320
 ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον,
 ἦ δ' ἄρ' ἔπειτ' Ἰθάκηνδε κατήγετο νηῦς εὐεργής,
 ἦ φέρε Τηλέμαχον Πυλόθεν καὶ πάντας ἐταίρους.
 οἱ δ' ὅτε δὴ λιμένος πολυβενθέος ἐντὸς ἵκοντο,
 νῆα μὲν οἴ γε μέλαιναν ἐπ' ἠπείροιο ἔρυσσαν, 325 ΟΠ
 τεύχεα δὲ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες,
 αὐτίκα δ' ἐς Κλυτίοιο φέρον περικαλλέα δῶρα.
 αὐτὰρ κήρυκα πρόεσαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 ἀγγελίην ἐρέοντα περίφροσι Πηνελοπείη,
 οὔνεκα Τηλέμαχος μὲν ἐπ' ἀγροῦ, νῆα δ' ἀνώγει 330
 ἄστυδ' ἀποπλείειν, ἵνα μὴ δείσασ' ἐνὶ θυμῶ
 ἰφθίμη βασιλεία τέρην κατὰ δάκρυον εἴβοι
 τῷ δὲ συναντήτην κῆρυξ καὶ δῖος ὑφορβὸς
 τῆς αὐτῆς ἔνεκ' ἀγγελίης, ἐρέοντε γυναικί.
 ἀλλ' ὅτε δὴ ῥ' ἵκοντο δόμον θεῖου βασιλῆος, 335 ΟΠ
 κῆρυξ μὲν ῥα μέσησι μετὰ δμῶησιν ἔειπεν·
 "ἦδη τοι, βασιλεία, φίλος πάϊς εἰλήλουθε."
 Πηνελοπείη δ' εἶπε συβώτης ἄγχι παραστάς
 πάνθ' ὅσα οἱ φίλος υἱὸς ἀνώγει μυθήσασθαι.
 αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ πᾶσαν ἐφημοσύνην ἀπέειπε, 340
 βῆ ῥ' ἵμεναι μεθ' ὕας, λίπε δ' ἔρκεά τε μέγαρόν τε.
 μνηστῆρες δ' ἀκάχοντο κατήφισάν τ' ἐνὶ θυμῶ,
 ἐκ δ' ἦλθον μεγάροιο παρὲκ μέγα τειχίον αὐλῆς,
 αὐτοῦ δὲ προπάροισθε θυρῶων ἐδριόωντο.
 τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἦρχ' ἀγορεύειν· 345 ΟΠ
 "ὦ φίλοι, ἦ μέγα ἔργον ὑπερφιάλως τετέλεσται
 Τηλεμάχῳ ὁδὸς ἦδε· φάμεν δέ οἱ οὐ τελέεσθαι.
 ἀλλ' ἄγε νῆα μέλαιναν ἐρύσσομεν ἢ τις ἀρίστη,
 ἐς δ' ἐρέτας ἀλιῆας ἀγείρομεν, οἳ κε τάχιστα

κείνους ἀγγείλωσι θεῶς οἴκόνδε νέεσθαι." 350
 οὐ πῶ πάν εἶρηθ', ὅτ' ἄρ' Ἀμφίνομος ἴδε νῆα,
 στρεφθεὶς ἐκ χώρας, λιμένος πολυβενθέος ἐντός,
 ἰστία τε στέλλοντας ἐρετμὰ τε χερσὶν ἔχοντας.
 ἦδὺ δ' ἄρ' ἐκγελάσας μετεφώνεεν οἷς ἐτάροισι·
 "μή τιν' ἔτ' ἀγγελίην ὀτρύνομεν· οἶδε γὰρ ἔνδον. 355 ΟΠ
 ἦ τίς σφιν τόδ' ἔειπε θεῶν, ἦ εἴσιδον αὐτοὶ
 νῆα παρερχομένην, τὴν δ' οὐκ ἐδύναντο κιχῆναι."
 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἀνστάντες ἔβαν ἐπὶ θῖνα θαλάσσης,
 αἴψα δὲ νῆα μέλαιναν ἐπ' ἠπεῖροιο ἔρυσσαν,
 τεύχεα δὲ σφ' ἀπένεικαν ὑπέρθυμοι θεράποντες. 360
 αὐτοὶ δ' εἰς ἀγορὴν κίον ἀθρόοι, οὐδέ τιν' ἄλλον
 εἶων οὔτε νέων μεταίξιν οὔτε γερόντων.
 τοῖσιν δ' Ἀντίνοος μετέφη, Εὐπείθεος υἱός·
 "ὦ πόποι, ὡς τόνδ' ἄνδρα θεοὶ κακότητος ἔλυσαν.
 ἦματα μὲν σκοποὶ ἴζον ἐπ' ἄκριας ἠνεμοέσσας 365 ΟΠ
 αἰὲν ἐπασσύτεροι· ἅμα δ' ἠελίῳ καταδύντι
 οὐ ποτ' ἐπ' ἠπείρου νύκτ' ἄσαμεν, ἀλλ' ἐνὶ πόντῳ
 νηὶ θεῆ πλείοντες ἐμίμνομεν Ἡῶ δῖαν,
 Τηλέμαχον λοχῶντες, ἵνα φθίσωμεν ἐλόντες
 αὐτόν· τὸν δ' ἄρα τῆος ἀπήγαγεν οἴκαδε δαίμων, 370
 ἡμεῖς δ' ἐνθάδε οἱ φραζώμεθα λυγρὸν ὄλεθρον
 Τηλεμάχῳ, μηδ' ἡμᾶς ὑπεκφύγοι· οὐ γὰρ οἴω
 τούτου γε ζῶντος ἀνύσσεσθαι τάδε ἔργα.
 αὐτὸς μὲν γὰρ ἐπιστήμων βουλῆ τε νόῳ τε,
 λαοὶ δ' οὐκέτι πάμπαν ἐφ' ἡμῖν ἦρα φέρουσιν. 375 ΟΠ
 ἀλλ' ἄγετε, πρὶν κείνον ὀμηγυρίσασθαι Ἀχαιοὺς
 εἰς ἀγορὴν--οὐ γάρ τι μεθησέμεναί μιν οἴω,
 ἀλλ' ἀπομηνίσει, ἐρέει δ' ἐν πᾶσιν ἀναστάς
 οὔνεκά οἱ φόνον αἰπὺν ἐράπτομεν οὐδ' ἐκίχημεν·
 οἱ δ' οὐκ αἰνήσουσιν ἀκούοντες κακὰ ἔργα· 380
 μή τι κακὸν ῥέξωσι καὶ ἡμέας ἐξελάσωσι
 γαίης ἡμετέρης, ἄλλων δ' ἀφικώμεθα δῆμον·
 ἀλλὰ φθέωμεν ἐλόντες ἐπ' ἀγροῦ νόσφι πόλης
 ἢ ἐν ὀδῶ· βίον δ' αὐτοὶ καὶ κτήματ' ἔχωμεν,
 δασσάμενοι κατὰ μοῖραν ἐφ' ἡμέας, οἰκία δ' αὐτε 385 ΟΠ
 κείνου μητέρι δοῖμεν ἔχειν ἠδ' ὅστις ὀπίοιο.
 εἰ δ' ὑμῖν ὅδε μῦθος ἀφανδάνει, ἀλλὰ βόλεσθε
 αὐτόν τε ζῶειν καὶ ἔχειν πατρώϊα πάντα,
 μή οἱ χρήματ' ἔπειτα ἄλις θυμηδέ' ἔδωμεν
 ἐνθάδ' ἀγειρόμενοι, ἀλλ' ἐκ μεγάρου ἕκαστος 390
 μνάσθω ἐέδνοισιν διζήμενος· ἢ δέ κ' ἔπειτα
 γήμαιθ' ὅς κε πλεῖστα πόροι καὶ μόρσιμος ἔλθοι."
 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκὴν ἐγένοντο σιωπῆ.
 τοῖσιν δ' Ἀμφίνομος ἀγορήσατο καὶ μετέειπε,
 Νίσου φαίδιμος υἱός, Ἀρητιάδαο ἄνακτος, 395 ΟΠ
 ὅς ῥ' ἐκ Δουλιχίου πολυπύρου, ποιήεντος,
 ἠγεῖτο μνηστήρσι, μάλιστα δὲ Πηνελοπείη
 ἦνδανε μύθοισι· φρεσὶ γὰρ κέχρητ' ἀγαθῆσιν·
 ὃ σφιν εὐφρονέων ἀγορήσατο καὶ μετέειπεν·

"ὦ φίλοι, οὐκ ἂν ἐγὼ γε κατακτείνειν ἐθέλωμι 400
 Τηλέμαχον· δεινὸν δὲ γένος βασιλῆϊόν ἐστιν
 κτείνειν· ἀλλὰ πρῶτα θεῶν εἰρώμεθα βουλᾶς.
 εἰ μὲν κ' αἰνήσωσι Διὸς μέγαλοιο θέμιστες,
 αὐτός τε κτενέω τοὺς τ' ἄλλους πάντας ἀνώξω·
 εἰ δέ κ' ἀποτρωπῶσι θεοί, παύσασθαι ἄνωγα." 405 ΟΠ
 ὣς ἔφατ' Ἀμφίνομος, τοῖσιν δ' ἐπιήδανε μῦθος.
 αὐτίκ' ἔπειτ' ἀνστάντες ἔβαν δόμον εἰς Ὀδυσῆος,
 ἐλθόντες δὲ καθίζον ἐπὶ ζεστοῖσι θρόνοισιν.
 ἢ δ' αὐτ' ἄλλ' ἐνόησε περίφρων Πηνελόπεια,
 μνηστήρεςσι φανῆναι ὑπέρβιον ὕβριν ἔχουσι. 410
 πεύθετο γὰρ οὗ παιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ὄλεθρον·
 κῆρυξ γὰρ οἱ ἔειπε Μέδων, ὃς ἐπέυθετο βουλᾶς.
 βῆ δ' ἰέναι μέγαρόνδε σὺν ἀμφιπόλοισι γυναιξίν.
 ἀλλ' ὅτε δὴ μνηστήρας ἀφίκετο δῖα γυναικῶν,
 στή ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος πύκα ποιητοῖο, 415 ΟΠ
 ἄντα παρειάων σχομένη λιπαρὰ κρήδεμνα,
 Ἄντιοον δ' ἐνένιπεν ἔπος τ' ἔφατ' ἔκ τ' ὀνόμαζεν·
 "Ἄντιο", ὕβριν ἔχων, κακομήχανε, καὶ δέ σέ φασιν
 ἐν δῆμῳ Ἰθάκης μεθ' ὀμήλικας ἔμμεν ἄριστον
 βουλῆ καὶ μύθοισι· σὺ δ' οὐκ ἄρα τοῖος ἔησθα. 420
 μάργε, τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον τε
 ῥάπτεις, οὐδ' ἰκέτας ἐμπάζεαι, οἷσιν ἄρα Ζεὺς
 μάρτυρος; οὐδ' ὅσῃ κακὰ ῥάπτειν ἀλλήλοισιν.
 ἦ οὐκ οἶσθ' ὅτε δεῦρο πατὴρ τεὸς ἵκετο φεύγων,
 δῆμον ὑποδείσας; δὴ γὰρ κεχολῶατο λίην, 425 ΟΠ
 οὔνεκα ληϊστήρσιν ἐπισπόμενος Ταφίοισιν
 ἦκαχε Θεσπρωτούς· οἱ δ' ἡμῖν ἄρθμοι ἦσαν·
 τὸν ῥ' ἔθελον φθῖσαι καὶ ἀπορραῖσαι φίλον ἦτορ
 ἠδὲ κατὰ ζωὴν φαγέειν μενοεικέα πολλήν·
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένους περ. 430
 τοῦ νῦν οἶκον ἄτιμον ἔδεις, μνάα δὲ γυναῖκα
 παῖδά τ' ἀποκτείνεις, ἐμὲ δὲ μεγάλως ἀκαχίζεις·
 ἀλλὰ σε παύσασθαι κέλομαι καὶ ἀνωγέμεν ἄλλους."
 τὴν δ' αὐτ' Εὐρύμαχος, Πολύβου πάϊς, ἀντίον ἠΰδα·
 "κούρη Ἰκαρίοιο, περίφρον Πηνελόπεια, 435 ΟΠ
 θάρσει· μὴ τοι ταῦτα μετὰ φρεσὶ σῆσι μελόντων.
 οὐκ ἔσθ' οὗτος ἀνὴρ οὐδ' ἔσσεται οὐδὲ γένηται,
 ὃς κεν Τηλεμάχῳ σῶν υἱεὶ χεῖρας ἐποίσει
 ζῶντός γ' ἐμέθεν καὶ ἐπὶ χθονὶ δερκομένοιο.
 ὦδε γὰρ ἐξερῶ, καὶ μὴν τετελεσμένον ἔσται· 440
 αἰψά οἱ αἶμα κελαινὸν ἐρωήσει περὶ δουρὶ
 ἡμετέρῳ, ἐπεὶ ἦ καὶ ἐμὲ πτολίπορθος Ὀδυσσεὺς
 πολλάκι γούνασιν οἷσιν ἐφессάμενος κρέας ὀπτὸν
 ἐν χεῖρεσσιν ἔθηκεν, ἐπέσχε τε οἶνον ἐρυθρόν.
 τῷ μοι Τηλέμαχος πάντων πολὺ φίλτατός ἐστιν 445 ΟΠ
 ἀνδρῶν, οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα
 ἔκ γε μνηστήρων· θεόθεν δ' οὐκ ἔστ' ἀλέασθαι."
 ὣς φάτο θαρσύνων, τῷ δ' ἤρτυεν αὐτὸς ὄλεθρον.
 ἢ μὲν ἄρ' εἰσαναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα

κλαῖεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα, φίλον πόσι, ὄφρα οἱ ὕπνον 450
ἠδὺν ἐπὶ βλεφάροισι βάλε γλαυκῶπις Ἀθήνη.
ἔσπεριος δ' Ὀδυσῆϊ καὶ υἱεὶ δῖος ὕφορβος
ἦλυθεν· οἱ δ' ἄρα δόρπον ἐπισταδὸν ὠπλίζοντο,
σὺν ἱερεύσαντες ἐνιαύσιον. αὐτὰρ Ἀθήνη,
ἄγχι παρισταμένη, Λαερτιάδην Ὀδυσῆα 455 ΟΠ
ῥάβδῳ πεπληγυῖα πάλιν ποίησε γέροντα,
λυγρὰ δὲ εἵματα ἔσσε περι χροῖ, μὴ ἐσβώτης
γνοίη ἐσάντα ἰδὼν καὶ ἐχέφρονι Πηνελοπεΐῃ
ἔλθοι ἀπαγγέλλων μηδὲ φρεσὶν εἰρύσσαιτο.
τὸν καὶ Τηλέμαχος πρότερος πρὸς μῦθον ἔειπεν· 460
"ἦλθες, δῖ' Εὐμαίε. τί δὴ κλέος ἔστ' ἀνὰ ἄστυ;
ἦ ῥ' ἦδη μνηστῆρες ἀγήγορες ἔνδον ἔασιν
ἐκ λόχου, ἦ ἔτι μ' αὐτ' εἰρύεται οἴκαδ' ἰόντα;"
τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη, Εὐμαίε σὺβῶτα·
"οὐκ ἔμελέν μοι ταῦτα μεταλλῆσαι καὶ ἐρέσθαι 465 ΟΠ
ἄστυ καταβλώσκοντα· τάχιστα με θυμὸς ἀνώγει
ἀγγελίην εἰπόντα πάλιν δεῦρ' ἀπονέεσθαι.
ὠμήρησε δέ μοι παρ' ἐταίρων ἄγγελος ὠκύς,
κῆρυξ, ὃς δὴ πρῶτος ἔπος σῆ μητρὶ ἔειπεν.
ἄλλο δέ τοι τό γε οἶδα· τὸ γὰρ ἴδον ὀφθαλμοῖσιν. 470
ἦδη ὑπὲρ πόλιος, ὅθι θ' Ἔρμαιοις λόφος ἐστίν,
ἦα κιῶν, ὅτε νῆα θοὴν ἰδόμην κατιούσαν
ἔς λιμέν' ἡμέτερον· πολλοὶ δ' ἔσαν ἄνδρες ἐν αὐτῇ,
βεβρίθει δὲ σάκεσσι καὶ ἔγχεσιν ἀμφιγύοισι·
καὶ σφέας ὠίσθην τοὺς ἔμμεναι, οὐδέ τι οἶδα." 475 ΟΠ
ὣς φάτο, μείδησεν δ' ἱερὴ Ἴς Τηλεμάχοιο
ἔς πατέρ' ὀφθαλμοῖσιν ἰδὼν, ἀλέεινε δ' ὕφορβόν.
οἱ δ' ἔπει οὖν παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,
δαίνυντ', οὐδέ τι θυμὸς ἐδεύετο δαιτὸς εἴσης.
αὐτὰρ ἐπεὶ πόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον ἔντο, 480
κοίτου τε μνήσαντο καὶ ὕπνου δῶρον ἔλοντο.